

Показники результативності кидків м'яча у кошик студентської баскетбольної команди першої ліги «Універбаскет»¹Конєв В. О., ^{1,2}Чуча Н. І., ²Олійник В. О.¹Харківська державна академія фізичної культури, Україна²Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, Україна

Анотація. Мета: Визначити результативність кидків м'яча у кошик з різної відстані студентської команди першої ліги «Універбаскет» у першому колі чемпіонату України сезону 2017-18 рр. **Матеріал і методи:** аналіз науково-методичної літератури; педагогічні спостереження; контент аналіз статистичних протоколів ФБУ; методи математичної статистики. **Результати:** отримано дані про показники результативності кидків м'яча у кошик з різної відстані студентської команди першої ліги «Універбаскет» у першому колі чемпіонату України. **Висновки:** Встановлено, що найбільшу кількість очок з гри команда «Універбаскет» набирає з близької та середньої дистанції. Двох очкові кидки мали найкращу результативність протягом першого кола – 48,5%.

Ключові слова: результативність кидків, студентський баскетбол, кидки з різної відстані.

Вступ. Не дивлячись на рівень змагань, спортивну кваліфікацію їх учасників, найбільше впливають на результат точно виконані кидки. Зробити це потрібно за 24 секунди, що відводяться на атаку, або за 14 секунд, якщо ця атака повторна. Найрезультативнішою дією у нападі є кидок з будь-якої дистанції. Навіть влучний штрафний кидок змінює рахунок на +1 очко на користь тих, що його забивають. Техніко-тактичні дії команди у нападі спрямовані на те, щоб створити одному із гравців умови для кидка у кошик.

Багато авторів у своїх роботах висвітлювали питання навчання та удосконалення техніки кидків та їх влучності, як під час тестування, так і в змагальних умовах (Коваль, & Чуча, 2016; Помещикова, & Харченко, 2016; Помещикова, Харченко, & Кириченко, 2014; Стародуб, & Чуча, 2017).

Так, деякі дослідження спрямовані на вивчення техніки виконання кидків і визначення факторів, які суттєво впливають на їх точність (Демченко, Помещикова, & Харченко, 2017; Чуча, & Спасько, 2017; Шевченко, Беліков, & Кудімова, 2014), розглядають залежність точності кидка в баскетболі від способу,

напрямків і дистанції (Помещикова, & Харченко, 2017; Стародуб, & Чуча, 2017; Чебенєєва, & Чуча, 2017). Результативність кидків у змагальних умовах досліджували як у гравців кваліфікованих команд (Помещикова, Кучеренко, & Евтушенко, 2013; Помещикова, Пашенко, Чуча, & Стрельникова, 2015), так і у гравців студентських команд у короточасних змаганнях (Чуча, Олійник, & Баранец, 2017), де результативність двоочкових кидків у команди ХНУС складала 45,6 %, триочкових кидків – 28 %, штрафних кидків – 53,5 %.

Ми вважаємо, що результативність кидків студентських команд на змаганнях, які проходять протягом декількох місяців – достатньо актуальне питання для вивчення.

Мета дослідження: визначити результативність кидків м'яча у кошик з різної відстані студентської команди першої ліги протягом першого кола чемпіонату України сезону 2017-18 рр.

Матеріал і методи дослідження. У дослідженні приймали участь гравці студентської команди першої ліги «Універбаскет» у віці від 18 до 30 років у кількості 14 чоловік. Кваліфікація спортсменів 1 та 2 дорослий розряд. За ігровими амплуа 7 гравців – захисників, 4

гравця – нападника та 3 гравця – центрових.

Для вирішення завдань, які поставлені у нашому дослідженні, ми використали наступні методи: аналіз науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, контент аналіз статистичних протоколів ФБУ, методи математичної статистики.

Дослідження проведено з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (від

04.04.1997г.), Гельсінкської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964-2008 рр.), А також наказу МОЗ України № 690 від 23.09.2009 р.

Результати дослідження та їх обговорення. У таблиці 1 ми можемо бачити, яким чином виконувала атакуювальні дії студентська команда першої ліги чемпіонату України «Універбаскет» протягом першого кола змагань з різними суперниками.

Таблиця 1.

Показники результативності кидків студентської баскетбольної команди «Універбаскет» в першому колі ЧУ сезону 2017 – 18 рр.

№ з/п	Суперник	2 –х очкові кидки			3 –х очкові кидки			Штрафні кидки			Очки
		Влучання	спроби	Точність (%)	Влучання	спроби	Точність (%)	Влучання	спроби	Точність (%)	
1	«Восток»	37	68	54,4	10	22	45,5	7	15	46,7	111
2	«Восток»	27	56	48,2	7	25	28	16	26	61,5	91
3	Краматорськ	27	47	57	6	21	29	11	17	65	83
4	Краматорськ	24	47	51	5	19	26	17	21	81	80
5	Маріуполь-2	30	59	51	5	16	31	9	18	50	84
6	Маріуполь-2	36	71	51	3	20	15	9	15	60	90
7	Дніпро-3	17	51	33	8	23	35	9	11	82	67
8	Дніпро-3	26	59	44	8	16	50	16	22	73	92
9	Дружківка	20	43	47	6	13	46	9	17	46	67
10	Дружківка	24	41	59	3	16	19	9	16	56	66
11	Політехнік-2	16	40	40	6	20	30	5	16	31	55
12	Політехнік-2	19	43	44	7	19	37	16	27	59	75
Усього		303	625	48,5	74	230	32	133	221	60	961
За одну гру $\bar{X} \pm \sigma$		25,25 $\pm 6,78$	52,08 $\pm 10,48$	48,5	6,16 $\pm 2,04$	19,16 $\pm 3,43$	32	11,08 $\pm 4,08$	18,42 $\pm 4,71$	60	80,08 $\pm 15,18$

Середня кількість очок, яку здобували гравці команди за гру, складала $80,08 \pm 15,18$ очок. Зазначимо, що найбільшу кількість атак гравці команди виконували з середньої та близької дистанції – в середньому $52,08 \pm 10,48$ кидки за гру з достатньо високим відсотком влучань – 48,5 %.

Діапазон коливань кількості двоочкових кидків за гру від 40 до 68 спроб. Найкраща влучність з середньої та близької дистанції була показана гравцями команди «Універбаскет» у грі з командою м. Дружківка – 59 %. Цей показник більше середнього на 10,5 %.

Найгіршою була влучність у грі з командою «Дніпро – 3» – 33 %. Цей показник нижче середнього на 26 %.

На рис. 1. ми можемо бачити, як

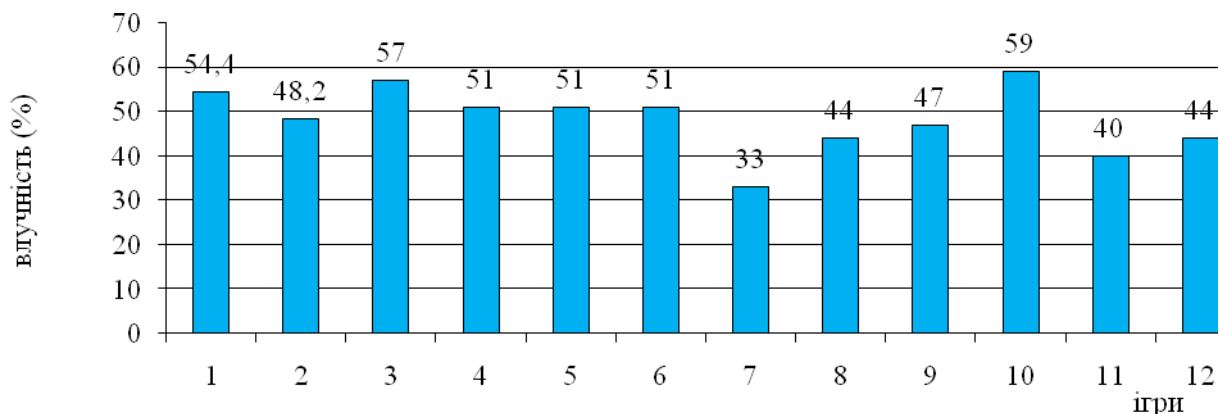

Рис. 1. Показники результативності 2-х очкових кидків м'яча у кошик студентської команди першої ліги «Універбаскет»

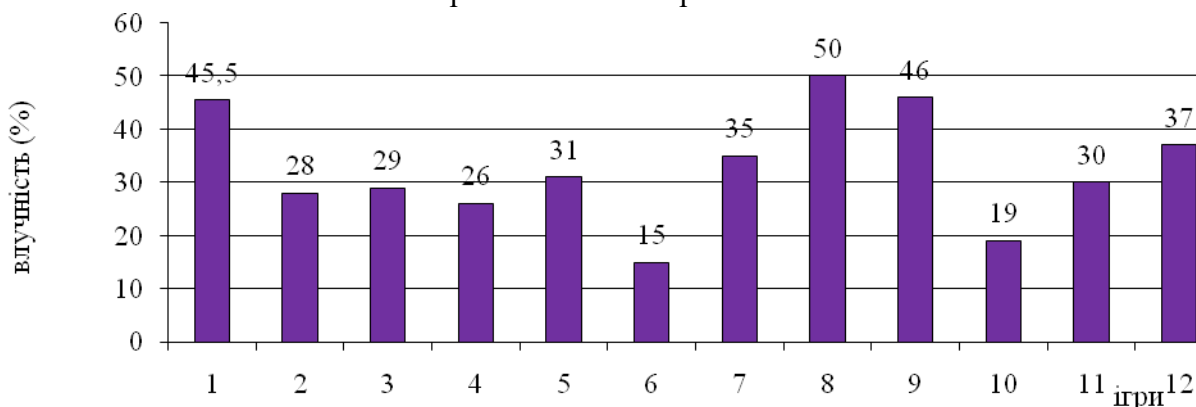

Рис. 2. Показники результативності 3-х очкових кидків м'яча у кошик студентської команди першої ліги «Універбаскет»

Гравці команди «Універбаскет» виконували з далекої дистанції в середньому $19,16 \pm 3,43$ кидків за гру з високим відсотком влучань – 32 %. Діапазон коливань кількості триочкових

змінювалися показники результативності 2-х очкових кидків м'яча у кошик студентської команди першої ліги «Універбаскет» протягом 12 ігор першого кола чемпіонату України сезону 2017-18 рр. За винятком показників у 7 грі з командою «Дніпро-3» (33 %), команда «Універбаскет» показала достатньо стабільний та високий рівень результативності 2-х очкових кидків з близької та середньої дистанції.

На рис. 2. ми можемо бачити, як змінювалися показники результативності 3-х очкових кидків м'яча у кошик студентської команди першої ліги «Універбаскет» протягом 12 ігор першого кола чемпіонату України сезону 2017-18 рр.

кидків за гру від 13 до 25 спроб. Найкраща точність з далекої дистанції була показана гравцями команди «Універбаскет» у грі з командою «Дніпро – 3» – 50 %. Цей показник більше середнього на 18 %.

Найгіршою була влучність у грі з командою «Маріуполь-2» – 15 %. Цей показник нижче середнього на 17 %.

На рис. 3. ми можемо бачити, як змінювалися показники результативності штрафних кидків м'яча у кошик студентської команди першої ліги «Універбаскет» протягом 12 ігор першого кола чемпіонату України сезону 2017-18 рр.

Статистичні дані виконання штрафних кидків наступні – в середньому

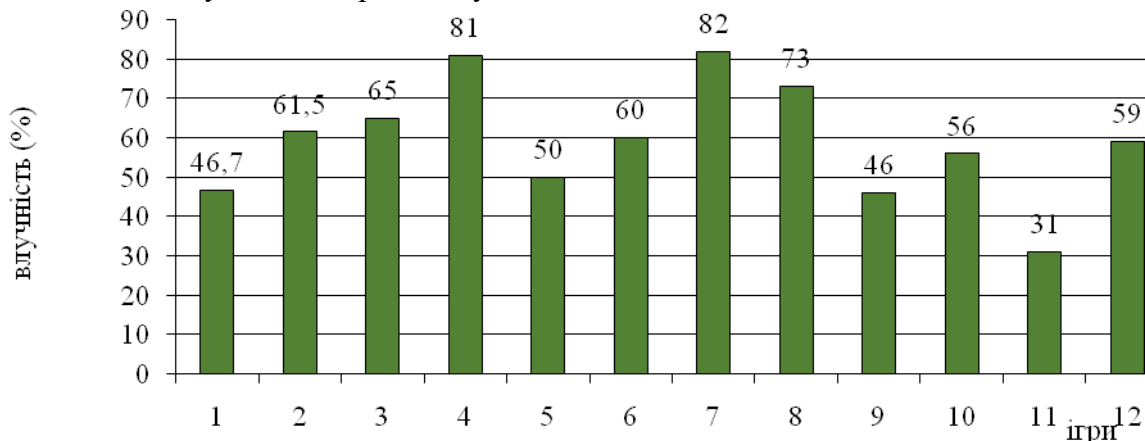

Рис. 3. Показники результативності штрафних кидків м'яча у кошик студентської команди першої ліги «Універбаскет»

Таблиця 2.

Показники внеску кидків різної вартості у загальну результативність команди «Універбаскет» у першому колі чемпіонату України серед команд першої ліги

Показники дальності та вартості кидків		Всього за 12 ігор	У середньому за 1 гру
2 –х очкові кидки	Кількість очок	606	50,5
	Доля (%)	63	63
3 –х очкові кидки	Кількість очок	222	18,5
	Доля (%)	23,1	23,1
Штрафні кидки	Кількість очок	133	11,08
	Доля (%)	13,9	13,9
Очки		961	80,08

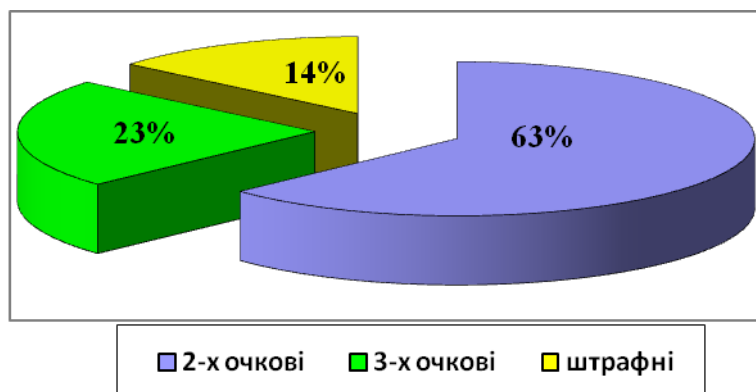

Рис. 4. Доля внеску у загальну результативність кидків з різної відстані (%)

У таблиці 2 та на рис. 4 ми можемо бачити, за рахунок внеску влучності яких кидків гравці команди «Універбаскет» отримували свої перемоги.

Безумовно, на позиції лідера знаходяться двох очкові кидки м'яча у кошик, які приносять 63 % у фінальний ігровий рахунок студентської команди «Універбаскет». Це 50,5 очок кожної гри у середньому. Внески з далекої дистанції та з лінії штрафних кидків значно скромніше: відповідно 23 % і 18,5 очок та 14 % і 11 очок в середньому за гру.

Висновки:

1. Аналіз літературних джерел надав уявлення щодо вивчення питань результативності кидків м'яча у кошик баскетболістів різної кваліфікації у змагальних умовах. Питання вивчається у різних ракурсах, та виявленню показників студентських команд не приділяють достатньо уваги.

2. Визначення рівня результативності кидків з різної відстані студентської команди «Універбаскет» у першому колі змагань дозволило виявити, що найбільше та з найкращою влучністю гравці виконують кидки з середньої та близької дистанції з середньою результативністю 48,5 %. Це складало 63 % з усіх набраних за цей проміжок часу очок.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. У подальшому планується розширити спектр досліджень, пов'язаних із дослідженням динаміки результативності студентських команд та їх гравців-лідерів.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Демченко, Т. А., Помещикова, І. П., & Харченко, Є. С. (2017). Вплив властивостей уваги на точність кидків м'яча у кошик баскетболістів студентської команди. *Спортивные игры*, 3, 16–20.
- Коваль, М. В., & Чуча, Н. І. (2016). Рівень спеціальної працездатності баскетболістів студентської команди. *Спортивные игры*, 1, 21–24.
- Помещикова, І. П., Кучеренко, А. С., & Евтушенко, І. М. (2013). Анализ выступления команды девушек Украины на чемпионате Европы по баскетболу в 2012 году. *Физическое воспитание студентов*, 1, 49–53. doi: 10.6084/m9.figshare.156358
- Помещикова, І. П., Пашенко, Н. А., Чуча, Н. І., & Стрельникова, Е. Я. (2015). Исследование эффективности выступления мужской сборной команды Украины на чемпионате мира по баскетболу в 2014 году. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, 2, 161–165. [dx.doi.org/10.15391/sns.v.2015-2.031](https://doi.org/10.15391/sns.v.2015-2.031)
- Помещикова, І. П., Харченко, Є. С., & Кириченко, К. А. (2014). Ефективність кидків м'яча у грі жіночими баскетбольними командами першої ліги. *Матеріали X Міжнародної наукової конференції «Проблеми и перспективы спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях» – Белгород–Харків–Красноярск*, 137–141.
- Помещикова, І. П., & Харченко, Є.С. (2017). Точність кидків м'яча в кошик баскетболістів на етапі спеціалізованої базової підготовки. *Спортивные игры*, 2, 56–59.
- Стародуб, І. В., & Чуча, Н. І. (2017). Рівень результативності кидків з дальньої відстані чоловічих команд суперліги. *Спортивные игры*, 3, 66–70.
- Сушко, Р. О. & Дорошенко, Е. Ю. (2015). Аналіз ефективності змагальної діяльності висококваліфікованих баскетболістів на етапі підготовки до вищих досягнень. *Фізична культура, спорт та здоров'я: матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції, [Електронний ресурс], Харків : ХДАФК*, 99–100.
- Харченко, Є. С. & Помещикова, І. П. (2016). Аналіз точності кидків м'яча в кошик баскетболістами студентської команди. *Баскетбол: історія, сучасність, перспективи: матеріали I Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної інтернет-конференції, Дніпро : ДДІФКіС*, 179 – 182.

- Чебенеева, О. Г., & Чуча, Н. И. (2017). Рівень результативності кидків м'яча у кошик баскетболісток груп базової підготовки ДЮСШ. *Спортивные игры*, 4, 66–68.
- Чуча, Н. И., Олейник, В. А., & Баранец, П. А. (2017). Анализ результативности бросков студенческой баскетбольной команды ХНУ в соревнованиях студенческой баскетбольной лиги Украины. *Спортивные игры*, 2, 75–78.
- Чуча, Н. И., & Спасірко, А. В. (2017). Вплив фізичного навантаження на результативність штрафних кидків кваліфікованих баскетболісток. *Спортивные игры*, 4, 69–71.
- Шевченко, О. О., Беліков, О. О. & Кудімова, О. В. (2014). Фактори, які впливають на точність кидків в баскетболі. *Сборник статей X международной научной конференции, 7 февраля 2014 г., Т. 2. Белгород – Харьков – Красноярск; ХГАФК*, 219 – 222.

Стаття поступила в редакцію: 12.05.2018 р.

Опублікована: 1.06.2018 р.

Аннотация. Конев В. А., Чуча Н. И., Олейник В. А. Показатели результативности бросков мяча в корзину студенческой баскетбольной команды первой лиги «Универбаскет». **Цель:** определить результативность бросков мяча в корзину с различных дистанций студенческой команды первой лиги «Универбаскет» в первом круге чемпионата Украины сезона 2017-18 гг.. **Материалы и методы:** анализ научно-методической литературы; педагогические наблюдения; контент анализ статистических протоколов ФБУ; методы математической статистики. **Результаты:** получены данные о показателях результативности бросков мяча в корзину с разных дистанций студенческой команды первой лиги «Универбаскет» в первом круге чемпионата Украины. **Выводы:** Установлено, что самое большое количество очков с игры команда «Универбаскет» набирает с близкой и средней дистанции. Двухочковые броски имели наилучшую результативность в течении первого круга – 48,5 %.

Ключевые слова: результативность бросков, студенческий баскетбол, броски с различных дистанций.

Abstract. Konev V. O., Chucha N. I., Oliynyk V. O. Indicators of shots effectiveness of the student's basketball team of the first league "Univerbasket". Despite the level of competitions, sports qualification of their participants, precisely executed throws influence the result most of all. It is necessary to make it in 24 seconds which are allotted on attack or in 14 seconds if this attack is repeated. The most productive action in attack is throwing from any range. Even the scored free throw changes the score on +1 point for the benefit of those who score it. Technical and tactical actions of the team in attack are directed to creating conditions for a shot for one of players. But, actions of the player, who finishes fast or position attack of the team were effective, he constantly has to perfect his skill in technical actions at trainings which tension answers by heat and resistance to the competitive level of load. The analysis of the last publications, which are devoted to the analysis of the game activity, is specified that this question disturbs experts both in elite sport, and in other links. But there aren't enough data on the level of individual skill of players of student's and amateur basketball teams, teams of the first league and junior league of Ukraine which have no sufficient experience in the competitive activity yet. **Purpose:** to define effectiveness of shots from various ranges of the student's team of the first league "Univerbasket" in the first round of competitions. **Material and methods:** analysis of scientific and methodical literature; pedagogical observations; content – analysis of FBU statistical protocols; methods of mathematical statistics. **Results:** data on indicators of effectiveness of shots from different ranges of the student's team of the first league "Univerbasket" in the first round of the Ukrainian championship are obtained. **Conclusions:** It is established that the team "Univerbasket" scores the largest number of points for the game from close and middle ranges. Two-point shots had the best effectiveness during the first circle – 48,5%.

Keywords: effectiveness of shots, student's basketball, shots from various ranges.

References

- Demchenko, T. A., Pomeshhykova, I. P., & Harchenko, Je. S. (2017). Vplyv vlastyvostryj uvagy na tochnist' kydkiv m'jacha u koshyk basketbolistyv students'koi' komandy [Influence of the properties of attention on the accuracy of ball rolling into the basketball basket of the student team]. *Sportyvnnye igrы*, 3, 16–20.
- Koval', M. V., & Chucha, N. I. (2016). Riven' special'noi' pracezdatnosti basketbolistyv students'koi' komandy [The level of special ability of basketball players of the student team]. *Sportyvnnye igrы*, 1, 21–24.
- Pomeshhykova, Y. P., Kucherenko, A. S., & Evtushenko, Y. M. (2013). Analiz vystupleniya komandy devushek Ukrainy na chempionate Evropy po basketbolu v 2012 godu [Analysis of the performance of the team of Ukrainian women at the European Basketball Championship in 2012]. *Fyzycheskoe vospytanye studentov*, 1, 49–53. doi: 10.6084/m9.figshare.156358
- Pomeshhykova, I. P., Pashhenko, N. A., Chucha, N. I., & Strel'nikova, E. Ja. (2015). Issledovanie jeffektivnosti vystupleniya muzhskoj sbornoj komandy Ukrainy na chempionate mira po basketbolu v 2014 godu [Study of the effectiveness of the performance of the men's national team of Ukraine at the World Basketball Championship in 2014]. *Slobozhans'kij naukovosportivnij visnik*, 2, 161–165. dx.doi.org/10.15391/sns.v.2015-2.031
- Pomeshhykova, I. P., Harchenko, Je. S., & Kyrychenko, K. A. (2014). Efektyvnist' kydkiv m'jacha u gri zhinchymy basketbol'nymy komandamy pershoi' ligy [Efektivnist' kідків м'яча у гри жіночими баскетбольної команди Першої ліги]. *Materialy H Mizhnarodnoi' naukovoi' konferencii' «Problemy u perspektivy sportyvnyh ygr u edynoborstv v vysshyh uchebnyh zavedenyjah» – Belgorod–Harkiv–Krasnojarsk*, 137–141.
- Pomeshhykova, I. P., & Harchenko, Je.S. (2017). Tochnist' kydkiv m'jacha v koshyk basketbolistyv na etapi specializovanoi' bazovoi' pidgotovky [Efficiency of ball throws in the game by women's basketball teams of the first league.]. *Sportyvnnye igrы*, 2, 56–59.
- Starodub, I. V., & Chucha, N. I.(2017). Riven' rezul'tatyvnosti kydkiv z dal'n'oi' vidstani cholovichykh komand superligy [The level of performance of throws from the distant distance of male superliga teams]. *Sportyvnnye igrы*, 3, 66–70.
- Sushko, R. O. & Doroshenko, E. Ju. (2015). Analiz efektyvnosti zmagal'noi' dijal'nosti vysokokvalifikovanykh basketbolistyv na etapi pidgotovky do vysshykh dosjagnen' [Analysis of the effectiveness of competitive activities of highly skilled basketball players at the stage of preparation for the highest achievements]. *Fyzychna kul'tura, sport ta zdorov'ja: materialy XV Mizhnarodnoi' naukovopraktychnoi' konferencii'*, [Elektronnyj resurs], Harkiv : HDAFK, 99–100.
- Harchenko, Je. S. & Pomeshhykova, I. P. (2016). Analiz tochnosti kydkiv m'jacha v koshyk basketbolistamy students'koi' komandy [Analysis of the accuracy of the ball rolling into the basketball basket of the student team]. *Basketbol: istorija, suchasnist', perspektivy: materialy I Vseukrai'ns'koi' z mizhnarodnoju uchastju naukovopraktychnoi' internetkonferencii'*, Dnipro : DDIFKiS, 179 – 182.
- Chebenjejeva, O. G., & Chucha, N. I. (2017). Riven' rezul'tatyvnosti kydkiv m'jacha u koshyk basketbolistok grup bazovoi' pidgotovky DJuSSh [The level of performance of the balls of the ball into basket of basketball players of groups of basic training of Youth]. *Sportyvnnye igrы*, 4, 66–68.
- Chucha, N. I., Olejnik, V. A., & Baranec, P. A. (2017). Analiz rezul'tativnosti broskov studencheskoj basketbol'noj komandy HNU v sorevnovanijah studencheskoj basketbol'noj ligi Ukrainy [An analysis of the results of the student basketball team's cast of the KhNU in the competitions of the student basketball league of Ukraine]. *Sportivnye igrы*, 2, 75–78.
- Chucha, N. I., & Spasibko, A. V. (2017). Vplyv fizychnogo navantazhennja na rezul'tatyvnist' shtrafnykh kydkiv kvalifikovanykh basketbolistok [Effect of physical activity on the efficiency of free throws of skilled basketball players]. *Sportyvnnye igrы*, 4, 69–71.

Shevchenko, O. O., Belikov, O. O. & Kudimova, O. V. (2014). Faktory, jaki vplyvajut' na tochnist' kydkiv v basketboli [Factors that affect the accuracy of rollouts in basketball.]. *Sbornyk statej H mezhdunarodnoj nauchnoj konferencyu, 7 fevralja 2014 g., T. 2. Belgorod – Har'kov – Krasnojarsk; HGAFK, 219 – 222.*

Відомості про авторів

Конев Володимир Олександрович: Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, Харків, 61058, Україна.

Конев Владимир Александрович: Харьковская государственная академия физической культуры :ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Vladimir Konev: Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

E-mail: vova.konev@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-3702-0174>

Чуча Наталія Іванівна: Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, Харків, 61058, Україна.

Чуча Наталья Ивановна: Харьковская государственная академия физической культуры :ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Nataliya Chucha: Kharkiv State Academy of Physical Culture:Klochkivska str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

E-mail: natali.chucha@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-2564-4860>

Олійник Володимир Олексійович: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна: майдан Свободи, 4, Харків, 61000, Україна.

Олейник Владимир Алексеевич: Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина: площадь Свободы 4, Харьков, 61000, Украина.

Vladimir Oliynyk: V. N. Karazin Kharkiv National University: maydan Svobody, 4, Kharkiv, 61000, Ukrayina.

E-mail: vladimir.olinyk_2018@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-1306-5159>